

Lokální koncepce

předškolního vzdělávání
pro město Tábor

Lokální koncepce

předškolního vzdělávání
pro město Tábor

Obsah

Úvod	7
Předmluva	9
Výchozí stav	10
Popis plánování	22
Karty potřeb a opatření	25
Systémová komunikace	26
Sběr dat	31
Spolupráce s rodiči a dětmi	36
Dodatečné vzdělávací příležitosti	42
Fundraising a projektové poradenství	47
Kontakty	51

Text: Pavla Kohelová

Spolupracovali: Veronika Kamenická, Martin Kovalčík, Romana Tučková-Hahnová

Foto: Pavla Kohelová. Grafická úprava: Jiří Novák

Úvod

Lokální koncepce předškolního vzdělávání vznikla v Táboře díky projektu „Pojďte do školky!“, který za podpory Evropského sociálního fondu/Operačního programu pro vzdělávání a konkurenceschopnost a státního rozpočtu ČR realizovala ve spolupráci se společnostmi Člověk v tísni s dalšími sedmi organizacemi obecně prospěšná společnost Cheiron T. Projekt probíhal v 16 městech (13 krajích) České republiky, konkrétně šlo o Bílinu, Brno, Frýdek-Místek, Hradec Králové, Chomutov, Chrudim, Jihlavu, Kladno, Liberec, Olomouc, Plzeň, Rokycany, Sokolov, Tábor, Ústí nad Labem a Vsetín.

V rámci dvouletého období trvání projektu – od 1. července 2013 do 30. června 2015 – jsme se intenzivně zabývali tématem předškolního vzdělávání v Táboře. Otevřeli jsme předškolní klub pro děti, které jsou ohroženy školním neúspěchem (především z toho důvodu, že nenavštěvují mateřskou školu). Podařilo se nám vyvolat odbornou diskuzi k tématu předškolního vzdělávání v Táboře, realizovat setkávání odborníků a zástupců města z dané oblasti a vytvořit koncepci předškolního vzdělávání. Pedagogové a další pracovníci z neziskových organizací se měli možnost vzdělávat v rámci dvoudenních kurzů zaměřených především na práci s dětmi se speciálními potřebami učení, ale také na osobnostní rozvoj jich samotných. O celém procesu plánování se dočtete na dalších stranách této koncepce.

Předškolní vzdělávání je prioritou pro celkový rozvoj osobnosti dítěte. Děkuji tedy všem zúčastněným za vzájemnou spolupráci s cílem umožnit dětem dobrý start a to nejen při nástupu do základní školy, ale také do jejich profesního a osobního života.

Pavla Kohelová
(Cheiron T, o. p. s.)

Předmluva

Vážení spoluobčané,

mám radost, že Vám mohu na tomto místě představit novou Lokální koncepci předškolního vzdělávání v Táboře, která našemu městu dosud chyběla. Do procesu tvorby koncepce se zapojilo mnoho odborníků z mateřských a základních škol, dalších pedagogických institucí, odborů městského úřadu a neziskových organizací. Společnou prací vznikl strategický dokument, který reflektuje situaci v oblasti předškolního vzdělávání v Táboře a navrhuje systémové změny, které přispívají k její optimalizaci.

Jedním z hlavních cílů koncepce je podpořit děti, které propadávají sítím předškolního vzdělávání, nenavštěvují žádnou mateřskou školu a při nástupu do 1. třídy základní školy mají ztížené postavení. Snahou je, aby vzrostly jejich šance na plnohodnotné zapojení se v rámci kolektivu a dosáhly lepší školní úspěšnosti. Existují důvody, které mohou vést rodiče k tomu, že nepošílají své dítě do mateřské školy. Koncepce na to reaguje v podobě opatření, která tuto situaci mohou účinně řešit. Za velmi zdařilý projekt považuji založení předškolního klubu při Cheiron T, o.p.s. pro děti ve věku od 3 let ze sociálně znevýhodněného prostředí. Klub působí v bývalé základní škole v ulici Světlogorská na Sídlišti nad Lužnicí. Pracuje nejen s dětmi, ale i jejich rodiči a představuje jakousi přestupní stanici před zapsáním dítěte do mateřské školy. Hlavním realizátorem projektu, díky němuž Lokální koncepce vznikla, je Cheiron T, o.p.s. Tato nezisková organizace působí v tábořském regionu již od roku 1996 a výrazně se podílí na práci s dětmi a mladými lidmi ohroženými sociálním vyloučením, se sociálně znevýhodněnými rodinami a romskou komunitou.

Jako důležité vnímám, že se v procesu tvorby koncepce podařilo zkontaktovat a propojit odborníky působící v dané oblasti ve správním obvodu Tábora, nastartovat efektivní komunikaci a podporu vzájemného sdílení zkušeností a názorů. Pro zdravý rozvoj dětí v mateřských školách je důležité, aby i jejich učitelky a učitelé měli možnost rozvíjet své kompetence, ať už formou prohlubujících vzdělávacích kurzů anebo supervizí. Na to Lokální koncepce také myslí.

Děkuji všem, kteří se do projektu zapojili, a věřím, že vytvoření této koncepce je začátkem dobré spolupráce všech zapojených subjektů a že se nám na tomto základě podaří v budoucnu vytvořit koncepci celkového vzdělávání v Táboře.

Ing. Michaela Petrová
místostarostka města Tábora

Výchozí stav

Město Tábor je druhé největší město Jihočeského kraje s 35 tisíci obyvatel. Leží v nadmořské výšce 437 m. n. m. a protéká jím řeka Lužnice. První písemná zpráva je z roku 1268 z doby Přemysla Otakara II. Své jméno Hradiště Hory Tábor dostala obec podle biblické hory v Izraeli při svém založení v roce 1420. Město má patnáct místních částí – Čekanice, Čelkovice, Hlinice, Horky, Klokoty, Měšice, Náchod, Smyslov, Stoklasná Lhota, Tábor, Větrovy, Všechnov, Zahradka, Záluží a Zárybnická Lhota.

Historické centrum je památkovou rezervací a je významným centrem turistického ruchu především z hlediska husitského hnutí. Po dlouhou dobu to bylo vojenské město, což výrazně ovlivnilo strukturu obyvatel. Starostou města je od roku 2010 Ing. Jiří Fišer z politického hnutí Tábor 2020. Spolu s městy Sezimovo Ústí a Planá nad Lužnicí vytváří městskou aglomeraci se skoro 47 tisíci obyvateli. Celý region Táborska čítá cca 103.000 obyvatel. Správní obvod obce s rozšířenou působností čítá k 31. 12. 2013 celkem 80.612 obyvatel a 79 obcí, z nichž sedm má statut města a tři obce mají statut městyse.

Na území správního obvodu působí celkem 35 mateřských škol, přičemž v samotném městě Táboře se jich nachází dvanáct, tři v Sezimově Ústí a jedna v Plané nad Lužnicí. Další MŠ se nacházejí v těchto obcích: Bechyně, Borotín, Dražice, Chotoviny, Choustník, Chýnov, Jistebnice, Košice, Malšice, Mladá Vožice, Nadějkov, Nová Ves u Chýnova, Opařany, Radimovice u Želče, Ratibořské Hory, Slapy, Stádlec, Sudoměřice u Bechyně, Želeč.

Podle Českého statistického úřadu se v roce 1980 v Táboře narodilo 471 dětí, celkový počet obyvatel byl v tomto roce 31.747 osob. V roce 2000 to bylo o něco méně - celkem 319 dětí a v roce 2013 se narodilo 351 dětí při celkovém počtu obyvatel 34.858. Na konci roku 1972 byly uzákoněny nové přídavky na děti (na dvě děti 430 Kč, na tři 880 Kč) a byly zavedeny výhodné novomanželské smlouvy, což mělo za cíl podpořit rodiny a zvýšit porodnost. Od tohoto roku počet narozených dětí v Táboře stoupal a zastavil se až v roce 1977. Tato generace tzv. Husákových dětí narozená v sedmdesátých letech pak byla příčinou baby boomu od roku 2005 cca do roku 2009¹.

Počty narozených dětí ve městě Tábor

Rok	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
Počet dětí	267	385	453	501	510	542	560	508	498	471	469

Rok	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Počet dětí	474	475	437	419	481	477	457	459	435	427	401

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Počet dětí	420	375	327	313	277	317	334	319	280	317	336

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet dětí	335	348	349	360	363	367	386	328	366	351

Mateřské školy a předškolní zařízení v Táboře

Zastupitelstvo města Tábora na svém zasedání dne 1. 12. 2003 usnesením číslo 382/12/03 schválilo koncepci optimalizace rozvoje školství v Táboře s výhledem do školního roku 2009/2010 a uložilo radě města zabezpečit, aby uvolňované prostory v procesu optimalizace školství byly přednostně využity pro volnočasové aktivity dětí škol a neziskových organizací a dále, aby uspořené finanční prostředky byly ponechány v plném

1 Jan Jandourek: Slovník sociologických pojmů, Praha 2012, s. 36 - 37.

Přehled mateřských škol v Táboře

Zřizovatel	Samostatný subjekt	Mateřská škola	Kapacita dětí
Město Tábor	MŠ Kollárova 2497	MŠ Kollárova 2497	110
		MŠ Vančurova 2205	69
		MŠ Angela Kančeva 2628	100
	MŠ Sokolovská 2417	MŠ Sokolovská 2417	160
		MŠ Kapitána Nálepky 2393	110
	ZŠ a MŠ Mikuláše z Husí 45	MŠ Dlouhá 340	56
		MŠ Nábřeží 206	28
	ZŠ a MŠ Husova 1570	MŠ Komenského 2254	100
	ZŠ a MŠ Helsinská 2732	MŠ Světlogorská 2770	224
	ZŠ a MŠ Průběžná 116 Tábor Čekanice	MŠ Zahradní 156	25
		MŠ Blanická 2705	105
	ZŠ a MŠ Mikova 64 Tábor Měšice	MŠ Chýnovská 416	56
Farní sbor ČCE	Církevní MŠ Rybička Příběnická 1425	MŠ Příběnická 1425	84
Kaňka, o.p.s.	ZŠ a MŠ Kaňka o.p.s. Helsinská 2731	MŠ Helsinská 2731	14
Jihočeský kraj	MŠ a ZŠ ČSA 925	MŠ Třída ČSA 925	15
Sezimovo Ústí	MŠ Sezimovo Ústí, Lipová 649	MŠ Lipová 649	112
	MŠ Zahrádka, Kaplického 1037	MŠ Kaplického 1037	110
	ZŠ a MŠ Sezimovo Ústí, 9. května 489	MŠ 9. května 600	84
Planá nad Lužnicí	MŠ Planá nad Lužnicí, ČSLA 515	MŠ ČSLA 515	210

rozsahu v rozpočtovém určení pro oblast školství. K 30. 6. 2005 byla ukončena činnost MŠ Helsinská 2731, děti byly převedeny do MŠ Světlogorská 2770. Další samostatnou kapitolou ve vyhodnocení optimalizace bylo sledování vývoje počtu dětí v základních a mateřských školách za uplynulá léta. Z nich vyplývá, že od školního roku 2004/2005, kdy došlo na území města Tábora ke slučování základních škol a mateřských škol, do školního roku 2012/2013 ubylo na základních školách zřizovaných městem Tábor 672 dětí a 41 tříd. V mateřských školách počet dětí a tříd od sloučení naopak pomalu narůstá, z 994 dětí ve 39 třídách ve školním roce 2004/2005 stoupl na 1162 dětí ve 45 třídách ve školním roce 2012/2013.

V rámci optimalizace došlo k uzavření pouze jedné MŠ, a to na Sídlišti nad Lužnicí v Helsinské ulici. V této lokalitě byla zachována druhá větší MŠ ve Světlogorské ulici. Ta měla i v roce 2013 několik volných míst, a to i při přetlaku dětí v některých lokalitách města - jako je MŠ v Dlouhé ulici, MŠ Měšice, MŠ Blanická a MŠ Sokolovská. Nárůst dětí v mateřských školách souvisí i s legislativními změnami, kdy dle zákona č.117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů došlo ke změně podmínek pro pobírání rodičovského příspěvku a bylo zrušeno omezení pobytu dítěte staršího 2 let v mateřské škole. MŠ mohou tedy navštěvovat i děti mladší 3 let, jejichž rodiče pobírají rodičovský příspěvek, aniž by to mělo dopad na výplatu tohoto příspěvku, což dříve nebylo možné a rodiče této možnosti tudíž hojně využívají.

V mateřských školách počet dětí a tříd od sloučení naopak pomalu narůstá, z 994 dětí ve 39 třídách ve školním roce 2004/2005 stoupl na 1162 dětí ve 45 třídách ve školním roce 2012/2013.

Ve městě Tábor existuje dvanáct mateřských škol, které zřizuje Odbor školství, mládeže a tělovýchovy. Sedm mateřských škol spadá pod pět škol základních. MŠ Kollárova 2497 pod sebou sdružuje tři mateřské školy a MŠ Sokolovská 2417 dvě mateřské školy. Dále je tu soukromá MŠ církevní Rybička, MŠ při Základní škole ČSA (dříve speciální), kterou zřizuje Jihočeský kraj a MŠ speciální obecně prospěšné společnosti Kaňka.

V Táboře existuje také předškolní klub Cheiron T, dětský Klub Janíček, který pracuje s prvky waldorfské pedagogiky a Dobrá školka. Dále je tu Mateřské a dětské centrum Muffík fungující jako jesle. Z hlediska koncepčních věcí ve školství platí u všech mateřských škol zřizovaných městem Tábor jednotná výše školného v MŠ a to 300 Kč/měsíc. Výše stravného se pak odvíjí od příslušné vyhlášky (cca 500 Kč/ měsíc) a na rozdíl od školného nelze rodiče od platby stravného osvobodit, ani z důvodu hmotné nouze. Dále existuje jednotný termín pro zápisy do všech MŠ, který trvá 1 týden (zpravidla v květnu). Kritéria zápisů do MŠ vycházejí z antidiskriminačních opatření ombudsmana. Každou první středu v měsíci probíhají pravidelné porady ředitelů MŠ a ZŠ s vedoucím odboru školství Ing. Radomírem Koubou.

Přehled počtu tříd a dětí na MŠ (vč. soukromých) v Táboře dle školního roku

Mateřská škola	rejstřík škol MŠMT	2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	kapacita	třídy	děti	třídy	děti	třídy	děti	třídy	děti	třídy	děti
MŠ Kollárova 2497	4/110	4	110	4	110	4	110	4	109	4	110
MŠ A. Kančeva 2628	4/100+8	4	100	4	100	4	96	4	105	4	101
MŠ Vančurova 2205	3/72	3	68	3	69	3	68	3	71	3	72
MŠ Sokolovská 2417	6/140+20	6	142	6	141	6	160	6	160	6	160
MŠ Petrohradská 2393	4/110	4	108	4	109	4	109	4	109	4	107
MŠ Dlouhá 340	2/60	2	56	2	56	2	56	2	56	2	56
MŠ Čelkovice	1/30	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28
MŠ Komenského 2254	4/100+12	4	100	4	100	4	111	4	110	4	112
MŠ Světlogorská 2770	9/252 + R 73	8	223	8	222	9	238	9	227	9	223
MŠ Blanická 2705	5/105	5	105	5	105	5	105	5	105	5	105
MŠ Čekanice	1/25	1	24	1	25	1	25	1	25	1	25
MŠ Měšice	2/60	2	56	2	56	2	56	2	56	2	56
součet (MŠ města)	45/1204 (+R 73) = 1277	44	1120	44	1121	45	1162	45	1161	45	1155
Průměr			25,45		25,48		25,82		25,80		25,66
Církevní MŠ	4/84	4	84	4	86	4	84	4	85	4	84
součet (všechny MŠ)	49/1288+40 (+R 73) = 1361	48	1204	48	1207	49	1246	49	1246	49	1239
Průměr			25,08		25,15		25,42		25,42		25,28

Vliv sociálního znevýhodnění na předškolní vzdělávání v Táboře

Neexistují statistiky, které by evidovaly, kolik dětí předškolního věku nenavštěvuje žádnou mateřskou školu a ani žádnou z alternativ předškolního zařízení. Typický příklad dítěte, které žádné z těchto zařízení nenavštěvuje, pak může být dítě nezaměstnaného rodiče, rodiče na rodičovské dovolené s dalšími dětmi, dítě v sociálně znevýhodněné rodině, potažmo v sociálně vyloučené lokalitě. Část dětí, co nenavštěvuje MŠ, jsou zároveň děti ohrožené ve více směrech a jsou v evidenci OSPOD. Tabulka na následující straně ukazuje data z oblasti sociálně právní ochrany Jihočeského kraje, kde první sloupec ilustruje počet nově zaevidovaných rodin a druhý pak počet živých případů, se kterými orgány SPOD pracují v daném roce (zde se jedná o děti ve věku 0–18 let).

Sociální znevýhodnění představuje jeden z faktorů, který má také vliv na zapojení dětí do předškolního vzdělávání a jejich budoucí školní úspěšnost.

Sociální znevýhodnění představuje jeden z faktorů, který má také vliv na zapojení dětí do předškolního vzdělávání a jejich budoucí školní úspěšnost. V Táboře žijí ve větší koncentraci děti ze sociálně znevýhodněných rodin na Sídlišti nad Lužnicí vzdáleném od centra Tábora cca 6 km a dále především v městské části Čelkovice, kde se nachází sociálně vyloučená lokalita zvaná „Fišlovka“ (viz Gabalova analýza sociálně vyloučených lokalit v České republice z roku 2006²). Jedná se o čtyřpatrový činžovní dům čp. 1586 v Lužnické ulici v Táboře, který je určen pro neplatiče nájemného, a v němž je celkem 51 bytů, převážně se sníženou kvalitou. Lokalita je v blízkosti centra, zhruba 10–15 min. pěší chůze. Základní občanská vybavenost je v dosahu. Vlastníkem nemovitosti je obec. Ze strany ostatních obyvatel města Tábora je daná lokalita vnímána spíše negativně. V Táboře a okolí žije dle kvalifikovaného odhadu cca 500 Romů, z nichž minimálně čtvrtina bydlí právě v této lokalitě. Podmínky zde jsou poměrně chudé. Většina rodin obývá dům pouze jednu místnost, sociální zařízení jsou společná na chodbách. Je zde vysoká nezaměstnanost, zadluženost, vysoká závislost rodin na dávkách, vysoký výskyt drog, kriminalita, záškoláctví, výchovné a vzdělávací problémy dětí a mladých lidí atd.

Mnoho rodin zde žijících pochází z východního Slovenska či Maďarska. Dochází k přetrhání kořenů, ke ztrátě tradičních hodnot a dezorientaci v možnostech, které nabízí majoritní společnost. To souvisí také se ztrátou romského jazyka, s nímž byla spojována identita tohoto etnika. Mladé rodiny přicházejí do Čech převážně za prací, která je však mnohdy těžko dostupná. Rodiče se tak dostávají na úřad práce. Jejich děti, které často nechodí do mateřské školy, mají při nástupu do první třídy problémy, a to především s českým jazykem. V některých případech jsou přearazovány do speciálních škol. To je

2 http://www.esfcr.cz/mapa/int_jc3_9_1.html

Statistické údaje SPOD Jihočeský kraj

Městský úřad	2010		2011		2012		2013	
	Počet případů rodin zaevidovaných za sledovaný rok	Počet živých případů ke konci roku	Počet případů rodin zaevidovaných za sledovaný rok	Počet živých případů ke konci roku	Počet případů rodin zaevidovaných za sledovaný rok	Počet živých případů ke konci roku	Počet případů rodin zaevidovaných za sledovaný rok	Počet živých případů ke konci roku
Blatná	65	349	71	337	54	338	57	305
České Budějovice	722	3641	723	3589	659	3994	756	4063
Český Krumlov	230	1047	221	1104	226	1097	258	1058
Dačice	86	474	94	467	81	519	92	499
Jindřichův Hradec	256	1247	248	1268	242	1237	239	1184
Kaplice	130	481	133	520	111	533	124	512
Milevsko	63	312	82	293	76	316	65	302
Písek	253	989	269	972	248	985	238	996
Prachatice	176	1086	163	1052	164	1031	147	1020
Soběslav	84	603	95	672	95	580	121	607
Strakonice	182	732	200	792	182	803	185	815
Tábor	321	1335	329	1368	333	1375	352	1394
Trhové Sviny	111	524	90	584	90	604	131	408
Třeboň	127	555	133	565	140	545	114	561
Týn nad Vltavou	71	474	87	461	113	476	69	395
Vimperk	102	347	62	322	58	303	100	351
Vodňany	53	215	71	233	61	253	64	207

pak v mnohém determinuje do budoucna. Mladým lidem chybí podnětné rodinné zázemí, které by rozvíjelo jejich osobnost a pomohlo jim najít místo ve společnosti. Často řeší své problémy pomocí alkoholu, drog a jiných závislostí. Rodiče jsou většinou nezaměstnaní, pobírají sociální dávky, objevuje se u nich závislost na hracích automatech, nemají dokončené základní vzdělání, v mnohých případech si také odpykávají trest ve vězení za krádeže a přepadení. Nedostatečné vzdělání je pak jedním z hlavních důvodů jejich neuplatnění se na trhu práce. To souvisí s vysokou nezaměstnaností a celkovou zadlužeností rodin. Rodinám hrozí exekuce a vystěhování, s čímž si samy neví rady a často na danou situaci rezignují.

Strategické dokumenty v oblasti předškolního vzdělávání

Oblast vzdělávání je v České republice kromě primárních legislativních norem řešena také v rámci národních strategií – především Národního programu rozvoje vzdělávání (Bílá kniha)³ a aktuální Strategie vzdělávací politiky do roku 2020. Významným dokumentem z pohledu předškolního vzdělávání dětí sociálně znevýhodněných je Strategie sociálního začleňování 2014–2020⁴, která v bodě 3.4 řeší podporu rovného přístupu ke vzdělání. Tento bod přímo na str. 34 uvozuje: „Kvalita předškolní výchovy a primárního vzdělávání je významnou determinantou vzdělatelnosti člověka v pozdějším věku a podstatným faktorem pro sociální integraci. Napomáhá ke snižování sociálních rozdílů a představuje efektivní opatření k výraznému snižování nákladů budoucích sociálních politik. Investice do kvalitního a široce dostupného počátečního vzdělávání představují velké úspory budoucích sociálních výdajů.“ Dalším dokumentem řešícím tuto problematiku je pak Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011–2015, která byla v lednu letošního roku revidována. Jednou z jejích hlavních priorit v oblasti vzdělávání je posílení dostupnosti, kvality a využívání předškolní péče, na což reaguje sedmi opatřeními⁵.

Každý region, potažmo město, má své specifické potřeby související s daným místem a potřebami jeho obyvatel, na které by měl reagovat vytvořením vlastních koncepcí vycházejících z národních strategických dokumentů, ale reflektujících také uvedená specifika regionu. Na úrovni Jihočeského kraje je vydaná Strategie rozvoje školství Jihočeského kraje v horizontu do roku 2020⁶ řešící v rámci předškolního vzdělávání především optimalizaci kapacit MŠ. S tímto dokumentem koresponduje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji 2012–2016⁷, který se věnuje kromě kapacit MŠ také dalšímu vzdělávání pedagogů a na straně 19 zmiňuje podporu přípravných tříd a inkluzivního vzdělávání.

3 Dostupné na http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/knihovna-koncepci/bila-kniha/bila_kniha_2001_cz.pdf

4 Dostupné na webových stránkách MPSV ČR: http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf

5 Strategie je ke stažení i s důvodovou zprávou a zprávou o jejím naplňování z ledna 2015 na webových stránkách Agentury pro sociální začleňování: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/strategie-boje-proti-socialnimu-vyloucení>

6 Dostupné na webových stránkách Jihočeského kraje: http://www.kraj-jihocesky.cz/281/koncepce_z_oblasti_vychovy_vzdelavani_a_sportu.htm

7 Dostupné na stránkách Jihočeského kraje spolu s výročními zprávami o stavu a rozvoji dlouhodobého záměru - http://www.kraj-jihocesky.cz/281/koncepce_z_oblasti_vychovy_vzdelavani_a_sportu.htm

Město Tábor nemá v současné době zpracovanou koncepci vzdělávání. Předkládaná Lokální koncepce předškolního vzdělávání je tedy prvním strategickým dokumentem v této oblasti. Odkazy na předškolní vzdělávání se objevují v několika opatřeních Komunitního plánu sociálních služeb ORP na roky 2013–2015, který se bude v tomto roce revidovat a aktualizovat pro následující rok. Jedním z opatření Komunitního plánu je Rozšíření práce Cheironu T s předškolními dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí a dále Zřízení předškolního zařízení pro děti s vysoce funkčním autismem a s ADHD⁸.

Subjekty, které se zabývají oblastí předškolní výchovy a vzdělávání

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy (www.tabor.cz)

Město Tábor má samostatný odbor školství, mládeže a tělovýchovy, který vede Ing. Radomír Kouba. Odbor zajišťuje optimální podmínky pro činnost školských zařízení městem zřizovaných, organizuje aktivity v oblasti volného času dětí a mládeže, tělovýchovy a sportu. Pod tento odbor spadá dvanáct mateřských a šest základních škol. Rezort školství patří do kompetence druhé místostarostky města Ing. Michaely Petrové z politického hnutí Tábor Jinak! Odbor školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje každoročně dotace, o které je možné zažádat z fondu mládeže. Poradním orgánem tohoto odboru je Komise pro výchovu a vzdělání složená ze členů, kteří byli nominováni svou politickou stranou. Jejím předsedou je Mgr. Emil Nývt.

Odbor sociálních věcí (www.tabor.cz)

Oblast sociálních věcí spadá do kompetence Ing. Olgy Bastlové, první místostarostky za Českou stranu sociálně demokratickou, vedoucí odboru je Mgr. Lucie Manková. Odbor zabezpečuje agendu spojenou s problematikou sociální prevence a sociálně-právní ochrany dětí i výkon dalších činností v samostatné a přenesené působnosti na úseku sociální péče a zdravotnictví. Oddělení sociálně-právní ochrany dětí a rodiny vede Bc. Petr Kunderát. Oddělení sociální prevence Bc. Jiří Lutovský. Pod tímto oddělením funguje také romská poradkyně Mgr. Silvie Kováčová.

Problematickou předškolního vzdělávání u rodin sociálně znevýhodněných se odbor zabývá také v rámci svých terénních programů v rodinách. Dvakrát týdně (pondělí a středa od 15 do 17 hodin) je pro děti ze sociálně vyloučené lokality zvané Fišlovka otevřena klubovna v Čelkovicích. Poradním orgánem je Komise pro komunitní plánování, která dohlíží na plnění Komunitního plánu města Tábora a rozděluje finance organizacím, které poskytují registrovanou sociální službu. Její předsedkyní je Mgr. et Mgr. Alice Bartáčková. Druhým poradním orgánem je Komise sociální a pro menšiny, cizince a uprchlíky, která se schází pravidelně každý měsíc a její předsedkyní je Pavla Kohelová.

⁸ Komunitní plán sociálních služeb ORP Tábor 2013 – 2015, s. 154 a 159 dostupné na: http://www.taborcz.eu/VismoOnline_Ac-tionScripts/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=20282

Odbor investic a strukturálních fondů (www.tabor.cz)

Zajišťuje přípravu a realizaci investičních akcí města, dále se zabývá přípravou projektů, podáváním žádostí a získáváním finančních prostředků od poskytovatelů dotací. Odbor vede Ing. Karel Hotový. Odbor investic a strukturálních fondů disponuje dvěma projektovými manažerkami na plný úvazek – Bc. Martinou Daňkovou a Mgr. Terezou Musilovou. Odbor se zaměřuje především na tvrdé investiční projekty.

Dětský klub Janíček s prvky waldorfské pedagogiky (www.janicekops.cz)

Janíček je sdružení rodičů z Tábora a jeho okolí, kteří svým dětem chtějí nabídnout alternativní formu vzdělávání, která se zaměřuje na vytváření pozitivního vztahu k přírodě a tradicím. Janíček, o.p.s. provozuje v Táboře pro děti od 3 let věku dětský klub s prvky waldorfské pedagogiky, který vede Bc. Adéla Slachová a Valérie Procházková. Jedná se o službu, která je plně hrazena rodiči dítěte.

Dobrá školka, z.s. (Facebook: <http://on.fb.me/1H2rk2R>)

Provozuje školku pro děti od dvou do sedmi let a mimo jiné nabízí anglicko-české tvořivé dílny Bookworms s rodilými mluvčími. Vzdělávací program je postaven na prosociální, environmentální, etické a multikulturní výchově. Dobrou školku vede Denisa Tichá a Barbora Růžičková, zakladatelkami jsou Mgr. Bára Růžičková, Bc. Denisa Tichá, Charis Enns, Mgr. Magda Dohnalová.

Fond ohrožených dětí, pobočka Tábor (www.fod.cz/kontakt/tabor)

Fond ohrožených dětí má v Táboře registrovanou službu Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a je zřizovatelem Azylového domu pro matky s dětmi v Jeníčkově Lhotě. Ředitelkou tábořské pobočky je Bc. Eva Zenklová.

Cheiron T, o.p.s. (www.cheiront.cz)

V rámci projektu „Pojďte do školky!“ byl v září 2013 otevřen předškolní klub pro děti ve věku od 3 do 6 let ze sociálně znevýhodněného prostředí. Od září 2014 se nachází v prostoru bývalé základní školy na Sídlišti nad Lužnicí a je otevřený od pondělí do čtvrtka od 8 do 12 hodin. Klub je přestupní stanicí mezi rodinou a mateřskou školou, do které dítě z nějakého důvodu nedochází. Cílem této služby je motivace ke vzdělání a kvalitní příprava dětí předškolního věku na úspěšný vstup do základní školy. Cheiron T, o.p.s. poskytuje služby sociální prevence (Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež a Terénní program). V rámci své činnosti pracuje nejen s dětmi a mladými lidmi ze sociálně znevýhodněného prostředí, ale také s jejich rodiči a se členy romské komunity (komunitní práce). Ředitelem společnosti je Mgr. Roman Varga.

Kaňka, o.p.s. (www.kanka.info)

Tato společnost provozuje speciální integrační školku pro děti s různým typem postižení, zdravotním oslabením nebo sociálním znevýhodněním. Provozní doba je od 7 do 16 hodin. V rámci hesla „Pomoz mi, abych to dokázal sám“ pracuje školka s prvky pedagogiky Marie Montessori. Zároveň každé pondělí, úterý a pátek od 8:30 do 10:30 nabízí volnočasovou aktivitu „Školička poprvé bez rodičů“. Ředitelkou společnosti je Mgr. Irena Lintnerová.

Mateřské a dětské centrum Mufík (madcmafik.cz)

MADC Mufík provozuje v Táboře jesličky a hlídání pro děti od 0 do 3 let věku, miniškolku pro děti od 3 do 7 let s prvky Montessori pedagogiky. Jedná se o služby, které jsou plně hrazeny rodiči dítěte, v případě jesliček je možné za stanovených podmínek čerpat dotaci od Města Tábora. Centrum vede Mgr. Karolína Šimová.

Pedagogicko-psychologická poradna (<http://bit.ly/1PhMZ10>)

Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko - psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků. Tyto služby jsou poskytovány dětem od 3 do 19 let věku, jejich rodičům a učitelům. Služby poradny jsou bezplatné a jsou zajišťovány týmem psychologů, speciálních pedagogů a sociálních pracovníků. U dětí předškolního věku PPP zjišťuje připravenost dětí pro povinnou školní docházku, případně doporučuje její odklad. Vyšetření dětí jsou realizována se souhlasem zákonných zástupců a na jejich žádost. Vedoucí poradny je Mgr. Julie Bláhová.

PorCeTa, o.p.s. (www.porceta.cz)

Speciálně pedagogické poradenské a vzdělávací centrum PorCeTa, o.p.s. zajišťuje poradenskou, preventivní, intervenční, terapeutickou a vzdělávací činnost pro dospělé osoby, rodiče a děti, žáky, učitele a školy a vykonává sociálně-právní ochranu dětí na základě pověření KÚ JČK. Ředitelkou společnosti je PhDr. Mirka Horecká.

Rodinné centrum Radost o.p.s. (www.rcradost.cz)

Rodinné centrum Radost o.p.s. nabízí individuální párové či manželské poradenství (psychologické, logopedické, laktační, výživové). Nabídkou péče o děti od 1 do 4 let věku napomáhá sladovat profesní, rodinný a osobní život žen a mužů. Ředitelkou společnosti je Bc. Markéta Brynychová.

ZVAS Tábor (www.zvas.cz/index.php/tabor)

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám vede na pobočce v Táboře pan Miroslav Pikhart.

Další subjekty

Další skupinou, která se setkává s dětmi předškolního věku, jsou například pediatři, logopedové a dětské psychiatry. V Táboře je cca dvanáct pediatriů. Dále je navázána spolupráce se Speciálním pedagogickým centrem pro děti s vadami řeči v Týně nad Vltavou či Speciálním pedagogickým centrem pro děti s mentálním postižením ve Strakoniciích.

Popis plánování

V rámci dvouletého celorepublikového projektu se začali jeho realizátoři intenzivně zabývat tématem předškolního vzdělávání. Období do šesti let věku je zcela prioritní pro zdravý vývoj dítěte, a proto v rámci tohoto projektu pracovníci organizace Cheiron T, o. p. s., otevřeli **předškolní klub pro děti, které jsou ohroženy školním neúspěchem**. Jedná se především o děti, které většinou nedocházejí do mateřské školy, přicházejí z nepodnětného prostředí a již při nástupu do první třídy zaostávají za svými spolužáky, což je vyčleňuje a snižuje jejich motivaci do dalšího učení. Cílem pracovníků předškolního klubu je poskytnout dětem dostatečnou přípravu a motivovat jejich rodiče k tomu, aby porozuměli důležitosti předškolního vzdělávání a své děti zapsali do mateřské školy.

Kurzy pro pedagogy

Na druhou stranu je potřeba, aby pedagogové MŠ měli dostatečnou podporu v dalším vzdělávání, týkajícím se především práce s dětmi, které mají speciální potřeby učení. Nejsou to jen děti se zdravotním postižením, jako jsou například děti s poruchou autistického spektra, ale také děti s poruchou pozornosti a hyperaktivitou (ADHD), s poruchou čtení (dyslexie) a psaní (dysgrafie). Jsou to děti z cizojazyčných rodin, kde český jazyk není jejich rodným jazykem a rodiče jím často ani nemluví. Nebo se jedná o děti, jejichž rodinné zázemí jim nabízí příliš málo podnětů, což se mimo jiné odrazí na jejich chudé slovní zásobě. Z toho důvodu byla jedna z aktivit projektu zaměřena na vzdělávací kurzy. Proběhlo celkem deset kurzů akreditovaných u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a zúčastnilo se jich cca 200 pedagogů mateřských škol a pracovníků neziskových organizací.

V rámci vzdělávacího kurzu „**Naučte děti učit se**“ se pedagogové z MŠ seznámili s norskou metodou konceptuálního učení Grunnlaget, která pracuje s pojmovými kategoriemi (tvar, poloha, velikost) a vede tak děti k učení v souvislostech. „*V praxi to znamená, že děti rozlišují, na základě čeho jsou si dvě věci podobné, či zda jsou stejné. S těmito informacemi děti dále pracují, učí se přemýšlet a logicky dojít ke správnému řešení,*“ řekla pracovnice předškolního klubu Mgr. Lenka Řeháková. Kurz „**Otevíráme dveře ke čtení**“ se věnoval především práci s obrázkovou knihou, daným příběhem a s rozvojem kritického myšlení u dětí v mateřské škole. Jak překonat jazykovou bariéru, jak si rozšířit slovní zásobu českého jazyka či jak si připravit vlastní lekci jazykové podpory pro děti pomocí metody Kikus se pedagogové dozvěděli na kurzu „**Ve školce se spolu domluvíme**“.

Účastnice kurzu *Chceme si rozumět, nejen spolu mluvit*: Co jsem si odnesla? Jak se vzájemně respektovat, jak sobě i rodičům zachovat důstojnost a jak neztratit úsměv na tváři.

Další kurz „**Nikdo nejde z kola ven**“ se více zaměřoval na skupinovou dynamiku s využitím prvků dramaterapie a na jednotlivé typy dětí, z nichž každé má individuální specifické potřeby, kterým je potřeba naslouchat. „*Líbilo se mi, že nám lektori pouštěli ukázky vlastní práce s dětmi v mateřské škole. Sami na sobě jsme objevovali, jak je těžké zaujmout nesourodou skupinu. Jedna holčička musela být pokaždé všude první. Světlovlasý chlapeček uměl jen několik českých slov, jelikož jeho rodiče mluvili ukrajinsky. Třetímu chlapečkovi nebylo skoro vůbec rozumět, takže se často stávalo, že mu dospělí i ostatní děti slova napovídali, zatímco on se zlobil, jelikož chtěl svému okolí sdělit něco úplně jiného,*“ doplnila účastnice kurzu Zuzana Kozinská. Jiný kurz s názvem „**Chceme si rozumět, nejen spolu mluvit**“ se zaměřil, jak již název vypovídá, na komunikaci mezi pedagogy mateřských škol a rodiči dětí. Vycházelo se zde hodně z praxe každé paní učitelky. Jedna z účastnic na otázku, co si odnáší z kurzu, odpověděla: „*Jak se vzájemně respektovat, jak sobě i rodičům zachovat důstojnost a jak neztratit úsměv na tváři.*“ Poslední blended learningový kurz „**Není školka jako školka**“ nabídl nové cesty a možnosti, s jejichž pomocí mohou páni ředitelé a paní ředitelky otevřít svou školku směrem k inkluzi.

Lokální systémové změny

Třetí podstatná část projektu se zabývala **lokálními systémovými změnami ve městě Tábor**. Po zahájení projektu „Pojďte do školky!“ byli osloveni jednotliví odborníci, zabývající se předškolním vzděláváním v našem městě. Na podzim roku 2013 byli kontaktováni místostarostové města Tábora – Mgr. Emil Nývlt za oblast školství a Ing. Olga Bastlová za oblast sociálních věcí, dále zástupci školského odboru – vedoucí Ing. Radomír Kouba a odboru sociálních věcí – vedoucí Mgr. Lucie Manková, zástupci Orgánu sociálně-právní ochrany dětí, romská koordinátorka, terénní pracovnice, zástupci Pedagogicko-psychologické poradny, Poradenského centra Tábor, ředitelé a pedagogové z mateřských škol,

zástupci Komunitního plánování města Tábora a neziskové organizace Cheiron T, o.p.s., kteří se 29. ledna 2014 sešli v rámci prvního kulatého stolu na tábořské matrice.

Na této schůzce bylo definováno, kdo je cílová skupina, vznikl kvalifikovaný odhad dětí, které nenavštěvují mateřskou školu, probíraly se důvody týkající se absence dětí v mateřských školách, které mohou později vést ke školnímu neúspěchu, a diskutovalo se o návrzích opatření, která by mohla tuto situaci zlepšit. V průběhu jara bylo jednáno také s odborem prevence kriminality, s pediatri, zástupci neziskových organizací a dalšími pedagogickými pracovníky z ORP Tábor. Zapojily se především ředitelky a vedoucí pedagogičky tábořské MŠ v Dlouhé ulici čp. 340 (Hana Hořejší), MŠ Nábřeží čp. 206 (Romana Krejčová), MŠ Hastrmánek Světlogorská čp. 2770 Bc. (Dana Havlíková) a MŠ Pohádka Planá nad Lužnicí (Bc. Jitka Čápková).

V průběhu roku probíhala setkání zástupců mateřských škol a dalších odborníků na témata spojená s nastavením efektivní komunikace a spolupráce mezi institucemi, které se zabývají vzděláváním dětí předškolního věku. Dále se jednalo o vhodné platformě setkávání pedagogů MŠ v rámci obce s rozšířenou působností Tábor. Vedla se debata o mapování dětí, které jsou ohroženy školním neúspěchem, o způsobech motivace rodičů těchto dětí k jejich včasnému zapojení do předškolní přípravy a také o nastavení spolupráce s pediatri, k nimž děti přicházejí na povinnou prohlídku ve věku pěti let. Diskutovalo se o adaptačních dnech, spolupráci mateřských škol s Orgánem sociálně-právní ochrany dětí, Pedagogicko-psychologickou poradnou a neziskovými organizacemi. V neposlední řadě se pak jednalo o možnostech dalších vzdělávacích kurzů pro pedagogy a zařazení pravidelných supervizí jako podpůrného nástroje v mateřských školách, a to v souvislosti s granty, které budou v budoucnu vypsané pro oblast předškolního vzdělávání.

V komunálních volbách v říjnu 2014 byla nově do funkce místostarostky pro odbor školství, mládeže a tělovýchovy jmenována Ing. Michaela Petrová, která se podílí na realizaci této lokální koncepce.

Karty potřeb a opatření

Následující kapitoly přináší konkrétní návrhy vypracované pracovní skupinou odborníků zapojených do plánování, jak zlepšit na území města Tábora dostupnost předškolního vzdělávání, resp. zpřístupnit jej v nějaké formě co možná největšímu počtu dětí. V první fázi plánování bylo určeno pět významných faktorů, které systém předškolního vzdělávání ovlivňují ve všech městech a obcích.

Pro přehlednost pak byl zvolen formát těchto karet, ve kterých jsou stručně u každého z faktorů identifikovány základní potřeby, popsána současná situace ve městě a čeho má být dosaženo. Na kartu potřeb pak navazují karty popisující navrhovaná opatření, v nichž jsou navrhovány konkrétní činnosti vedoucí k určeným cílům, postupy, realizátoři aktivit. Všechna tato navrhovaná opatření, v této publikaci, ve formě doporučení, by mohla do budoucna sloužit jako inspirace při snaze zapojit do předškolního vzdělávání v Táboře i ty děti, které na něj v současnosti nedosáhnou. Navrhovaná doporučení v jednotlivých oblastech nejsou, až s výjimkou „karty fundraisingu“, finančně náročná, vychází zejména z osobní aktivity místních významných aktérů.

Karty potřeb a opatření se věnují těmto pěti faktorům ovlivňujícím situaci v předškolním vzdělávání:

- **Systémová komunikace** – Požadavek na ukotvení systémové komunikace v oblasti předškolního vzdělávání je výstupem opakovaných setkání odborníků z oblasti školství, sociálních věcí a nestátního sektoru. Komunikace se týká jak informovanosti rodičů, tak vzájemné oborové a mezioborové komunikace (odborníky městského úřadu, školky, PPP, nestátní organizace a další).
- **Sběr dat** – Disponovat relevantními daty o počtu dětí ocitajících se mimo předškolní přípravu je nezbytným předpokladem pro definování a realizaci podpůrných opatření. Stejně tak nejsou spolehlivě známy ani důvody absence některých dětí v předškolním vzdělávání.
- **Spolupráce s rodiči a dětmi** – Rodiče jsou v řešení předškolní přípravy dětí klíčovými osobami, na jejichž kompetenci a vůli závisí docházka dítěte do školky, potažmo i do školy. V rámci koncepční spolupráce jsou rodiče partnery odborných organizací a jsou aktivizováni k posílení vlastní schopnosti podporovat předškolní přípravu dětí.
- **Dodatečné vzdělávací příležitosti** – Cílová skupina dětí ohrožených absencí předškolního vzdělávání zahrnuje též děti, které z různých důvodů mateřské školy zatím navštěvovat nebudou. S ohledem na význam předškolní přípravy je pro tyto děti nezbytné zajistit dodatečné vzdělávací příležitosti.
- **Fundraising** – Opatření v oblasti předškolního vzdělávání je možné podpořit z evropských fondů, součástí koncepčních činností proto budou samostatné aktivity zaměřené na sledování a využívání relevantních dotačních výzev.

Systémová komunikace

Spolupráce všech zainteresovaných subjektů není možná bez ochoty vzájemné a otevřené komunikace. Na pravidelných setkáních u kulatého stolu si odborníci mohou předat data a informace z předškolního vzdělávání, vydiskutovat problémy a zhodnotit naplňování aktivit a opatření. Mohou tak revidovat stávající koncepci a zaktualizovat ji pro rok 2016 a následující roky.

Vytvoření platformy k setkávání zástupců mateřských škol správního obvodu ORP Tábor s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy přispívá nejen k předávání informací, ale i sdílení příkladů dobré praxe. Systémová komunikace je však nutná také směrem ven, tedy k rodičům dětí potenciálně ohroženým školním neúspěchem. Navázáním kontaktu s rodiči, šířením informativního letáku z více zdrojů je možné zvýšit šanci dítěte na získání předškolního vzdělání a usnadnění nástupu do první třídy základní školy. Naše opatření přispívá k prohloubení stávající meziresortní spolupráce a optimalizaci předškolního vzdělávání ve městě Tábor.

Potřeby

- Vytvoření mezioborové komunikační sítě odborníků (Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor sociálních věcí, Pedagogicko-psychologická poradna, ředitelé a pedagogové MŠ a ZŠ, neziskové organizace, pediatrii a další) tzv. kulaté stoly.
- Komplexnější informovanost o možnostech předškolního vzdělávání pro rodiny ze sociálně znevýhodněného prostředí.
- Vytvoření platformy pro setkávání pracovníků MŠ (ředitelé, vedoucí pedagogové MŠ) s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy z hlediska informovanosti a příkladů dobré praxe.
- Prohloubení spolupráce MŠ s návaznými odborníky (Pedagogicko-psychologická poradna, Orgán sociálně-právní ochrany dětí atd.).
- Nastavení spolupráce MŠ a neziskových organizací.
- Revize lokální koncepce předškolního vzdělávání pro město Tábor.

Současný stav

V průběhu roku 2014 proběhlo několik setkání odborníků, kteří se zabývali tématy předškolního vzdělávání. Jednání se účastnili zástupci z řad Odboru školství, mládeže a tělovýchovy, Odboru sociálních věcí, mateřských a základních škol, Pedagogicko-psychologické poradny a neziskových organizací. Setkání probíhala na tábořské matrice či v prostorách Komunitního centra Cheiron T. Z návrhů vzešla potřeba komplexnější informovanosti především pro rodiny ze sociálně znevýhodněného prostředí, kde je větší procento dětí ohrožených školním neúspěchem.

Další návrhy se týkaly pravidelného setkávání pracovníků MŠ ze správního obvodu ORP, prohloubení spolupráce mezi MŠ a Pedagogicko-psychologickou poradnou, Orgánem sociálně právní ochrany dětí a neziskovými organizacemi. Již dlouhodobě fungují pravidelná setkání vždy první středu v měsíci vedoucího Odboru školství, mládeže a tělovýchovy pana Ing. Radomíra Kouby se zástupci ředitelů základních a mateřských škol.

O tato setkání projeví zájem také mateřské školy (vedené pod školami základními), za něž se setkání účastní ředitelé ZŠ. Ohledně informovanosti by této platformy využily také mateřské školy. rozesetě po správním obvodu Obce s rozšířenou působností.

Cílový stav

- Existuje pracovní skupina odborníků, která se pravidelně setkává nad tématem předškolního vzdělávání, předává si informace, komunikuje o problémech a navrhuje postupy k jejich zlepšení v rámci kulatých stolů.
- Informativní leták o možnostech předškolního vzdělávání je distribuován cílové skupině.
- Existuje platforma k setkání zástupců mateřských škol a Odboru školství, mládeže a tělovýchovy, která slouží k předávání informací a výměně příkladů dobré praxe.
- Mateřské školy úzce spolupracují s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Orgánem sociálně právní ochrany dětí.
- Mateřské školy spolupracují s neziskovými organizacemi
- Existuje lokální koncepce předškolního vzdělávání ve městě Tábor na rok 2016.

Akce pro zavedení

- nastavení pravidelného setkávání pracovní skupiny odborníků nad tématem předškolního vzdělávání (čas, prostor, koordinátor, zapisovatel)
- vytvoření informativního letáku o možnostech předškolního vzdělávání
- zainteresování pediatriů do větší informovanosti rodičů o předškolním vzdělávání
- zavedení platformy setkávání zástupců MŠ a odboru školství, mládeže a tělovýchovy, kteří se dvakrát do roka (na podzim a na jaře) setkávají nad tématem předškolního vzdělávání (čas, prostor, koordinátor, zapisovatel)
- zprostředkování komunikace mezi zástupci MŠ, PPP a dalšími odborníky především z řad odboru sociálních věcí města Tábora
- vyjasnění kompetencí ve spolupráci MŠ, PPP a OSPOD
- komunikace mezi MŠ a neziskovými organizacemi
- revize lokální koncepce předškolního vzdělávání ve městě Tábor

Priorita, termíny, harmonogram

Prioritou je zviditelnění tématu předškolního vzdělávání jak na municipální, tak krajské úrovni, a to především v mezirezortním setkávání odborníků, kteří se tomuto tématu věnují. Chceme hledat vhodná opatření pro přípravu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v jejich předškolním věku a tím tak předejít jejich školnímu neúspěchu. Důležitým tématem jsou také potřeby mateřských škol a jejich spolupráce s návaznými institucemi (Pedagogicko-psychologická poradna, Orgán sociálně-právní ochrany dětí, neziskový sektor, atd.).

Pravidelná jednání pracovní skupiny odborníků v rámci kulatých stolů, oborové platformy pro sdílení informací a výměnu zkušeností

Cíle činnosti

Cílem činnosti je co nejlépe nastavit fungování pracovní skupiny odborníků pro oblast předškolního vzdělávání z řad Odboru školství, mládeže a tělovýchovy, Odboru sociálních věcí, mateřských a základních škol, poradenských institucí, zdravotnictví a NNO.

Kroky k naplnění cíle

- zainteresování jednotlivých odborníků pro pracovní skupinu v rámci pravidelných kulatých stolů
- realizace kulatých stolů na daná témata
- informativní leták k distribuci rodičům
- komunikace s pediatrií ohledně předávání informací rodičům
- výstupy z komunikace s pedagogy MŠ
- realizace setkání ředitelů, vedoucích pedagogů MŠ a odboru školství, mládeže a tělovýchovy s dalšími odborníky (PPP, OSPOD)
- objasnění kompetencí MŠ, PPP, OSPOD
- revize lokální koncepce k předškolnímu vzdělávání ve městě Tábor na rok 2016

Intervence k zajištění činnosti

Koordinace jednotlivých setkání a výstupů, včetně informativního letáku a revize lokální koncepce k předškolnímu vzdělávání. Využití platformy kulatých stolů v rámci předávání informací a dat o dětech, které propadávají sítím předškolního vzdělávání a zahrnutí této problematiky do Komunitního plánu města Tábora na rok 2016.

Zahájení činnosti

Leden 2015

Harmonogram	Duben 2015 – setkání pracovní skupiny nad lokální koncepcí Květen 2015 – vytvoření informativního letáku Květen 2015 – setkání zástupců mateřských škol a odboru školství, mládeže a tělovýchovy Červen 2015 – představení koncepce lokálního plánu Září 2015 – setkání pracovní skupiny, jmenování koordinátora lokálních systémových změn Říjen až prosinec 2015 – řešení dílčích úkolů Prosinec 2015 – revize lokální koncepce předškolního vzdělávání na rok 2016
Za činnost zodpovídá	Koordinátor lokálních systémových změn
Na činnosti spolupracují	Město Tábor – Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor sociálních věcí, Pedagogicko-psychologická poradna, Mateřské školy a NNO.
Počty osob, kterých se opatření týká	Cílovou skupinou jsou děti předškolního věku, jejich rodiče a pedagogové mateřských škol.
Předpokládaný rozpočet	• náklady na tisk informativního letáku • náklady na tisk lokální koncepce předškolního vzdělávání • mzdové náklady na koordinátora lokálních systémových změn
Předpokládaná rizika	Rizikem ze strany odborníků v pracovní skupině je především jejich časová vytíženost.
Způsoby hodnocení efektivity	Efektivita se hodnotí pravidelně na setkání odborníků v rámci kulatých stolů, revize a aktualizace lokální koncepce.

Sběr dat

V oblasti předškolního vzdělávání působí v Táboře kromě mateřských a základních škol, které některé MŠ zastřešují, další odborníci na danou oblast – Pedagogicko-psychologická poradna, neziskové organizace, odbory města Tábora, pediatři a další. Naše aktivity řeší nastavení efektivní mezíresortní spolupráce a vzájemné předávání relevantních dat ohledně dětí předškolního věku. Pokud zmapujeme počet dětí, které jsou ohroženy školním neúspěchem z důvodu absence předškolního vzdělávání, a zároveň zanalyzujeme důvody této absence, můžeme navrhnout účinná opatření a zmírnit dopady. Naším cílem je zajistit, aby co nejméně dětí propadávalo sítem předškolního vzdělávání a při nástupu do prvních tříd základních škol tak vzrostly jejich šance na dosažení lepší školní úspěšnosti.

Potřeby

Mapování dětí v předškolním věku, které jsou ohroženy školním neúspěchem.

Zapojení institucí do sběru dat ohledně dětí předškolního věku (Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor sociálních věcí, mateřské a základní školy, neziskové organizace, pediatři ve městě Tábor).

Vyhodnocení dat a důvodů absence předškolního vzdělávání.

Současný stav

V současné době není jasné, kolik dětí propadáva sítím předškolního vzdělávání a jaké procento z nich je tedy ohroženo školním neúspěchem při nástupu do 1. třídy základní školy. Město Tábor má dvanáct mateřských škol. Mimo to se zde nachází dvě soukromé mateřské školy a předškolní klub Cheiron T pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin. V roce 2014 nebyl v Táboře otevřený přípravný ročník. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy eviduje počty dětí, které se dostaví k zápisu do mateřských škol a počty dětí, které skutečně v září nastoupí. Tato souhrnná data se vystavují k 30. září každého roku. Chybí však statistika dětí, které mateřskou školu opustí po pár měsících či se ani nedostaví k zápisu. Tato data se týkají především dětí ze sociálně znevýhodněného nepodnětného prostředí. Důvodem může být špatná finanční situace rodiny, přání rodičů ponechat si dítě doma či podcenění významu předškolního vzdělávání pro budoucí vývoj dítěte. Dosud není známo, kolik dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí předškolní přípravou vůbec neprojde.

Cílový stav

- Město Tábor má zmapovaný počet dětí, které jsou ohroženy školním neúspěchem z důvodu absence předškolního vzdělávání.
- Je nastavená mezirezortní spolupráce (Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor sociálních věcí, mateřské a základní školy, NNO, pediatři ve městě Tábor).
- Analýza důvodů absence dětí v systému předškolního vzdělávání.
- Děti ze sociálně znevýhodněného prostředí navštěvují mateřskou školu či předškolní klub Cheiron T a systematicky se připravují na vstup do prvních tříd základních škol.

Akce pro zavedení

- Diskuze v rámci pracovní skupiny s odborníky ohledně zjišťování počtu dětí, které jsou ohroženy školním neúspěchem (spolupráce s OSPOD, pediatry, neziskovým sektorem, informace u zápisu ZŠ, odklady školní docházky v rámci Pedagogicko-psychologické poradny).
- Porovnávání dat z Odboru školství, mládeže a tělovýchovy s demografickými údaji z Českého statistického úřadu ČR.
- Prohloubení spolupráce s táborskými pediatry a nastavení předávání informací ohledně dětí, které dovršily věku pěti let a nebyly u zápisu do mateřské školy (v rámci povinné lékařské prohlídky dětí v pěti letech).
- Navázání spolupráce s řediteli základních škol a zjišťování informací ohledně předškolního vzdělávání dětí při zápisu do první třídy.
- Navázání spolupráce s Azylovými domy v Táboře a Jeníkově Lhotě.
- Prohloubení spolupráce mezi MŠ a neziskovými organizacemi (Cheiron T, o.p.s., FOD atd.) v rámci předávání informací ohledně rodin, ve kterých jsou přítomny děti předškolního věku, o nichž je známo, že nenavštěvují předškolní zařízení.
- Pracovní skupina odborníků zanalyzuje v rámci kulatého stolu důvody, které vedou k tomu, že děti ohrožené školním neúspěchem nenavštěvují MŠ či předškolní klub a nabídne řešení.

Priorita, termíny, harmonogram

Naší prioritou je zjištění počtu dětí ve věku 3 až 6 let z nepodnětného sociálního prostředí, které nenavštěvují předškolní zařízení a které jsou tedy ohroženy školním neúspěchem. Považujeme za prioritní zjištění důvodů jejich absence v předškolním zařízení, dále zjišťování jejich potřeb a následně na to vydefinování postupů, díky nimž co největší procento těchto dětí začne pravidelně navštěvovat mateřskou školu či přípravný klub Cheiron T.

Vytvoření systému spolupráce na získávání dat ohledně dětí, které propadávají sítím předškolního vzdělávání

Cíle činnosti

Cílem je vytvoření fungujícího systému, na jehož základě bychom mohli najít relevantní číslo, kolik dětí neprojde systémem předškolního vzdělávání a z jakých důvodů. Následně na to budou navržena opatření, která by zmírnila tuto absenci a umožnila co nejvíce dětem navštěvovat mateřskou školu či předškolní klub, kde budou tyto děti připravovány na vstup do první třídy povinné školní docházky.

Kroky k naplnění cíle

- data Odboru školství, mládeže a tělovýchovy města Tábora
- data Českého statistického úřadu o celkovém počtu narozených dětí
- oslovení mateřských a základních škol (v případě, že MŠ spadá pod ZŠ) ohledně sběru dat
- data u MŠ: kapacita MŠ, zápis do MŠ, aktuální stav v MŠ
- data zjišťovaná u zápisu do první třídy (informace o tom, které děti nenavštěvovaly předškolní zařízení formou dotazníku)
- data od pediatrů (počet evidovaných dětí dle ročníků)
- informace od návazných institucí týkajících se absence předškolního vzdělávání: OSPOD, PPP (odklady školní docházky), sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi Fondu ohrožených dětí, terénní služby Města Tábora a Cheiron T, o.p.s., NZDM a komunitní práce Cheiron T, o.p.s., Azylový dům na Sídlišti nad Lužnicí a v Jeníčkově Lhotě (jedná se především o táboreské rodiny)
- průběžné zjišťování důvodů, které vedou k absenci dětí v systému předškolního vzdělávání
- koncepce na zmírnění překážek k umístění dítěte do MŠ
- případové konference s rodinami, individuální práce v rámci SAS
- analýza důvodů, které vedou k absenci dětí ohrožených školním neúspěchem

Intervence k zajištění činnosti

Využití platformy kulatých stolů v rámci předávání informací a dat o dětech, které propadávají sítím předškolního vzdělávání.

Zahájení činnosti	Leden 2015
Harmonogram	Květen 2015 – sbírání dat během zápisu do mateřských škol Září až prosinec 2015 – vytvoření systému sběru dat, konzultace s institucemi a jednotlivými odborníky Leden 2016 – oslovení rodičů formou dotazníku v rámci zápisu do základních škol Leden až červen 2016 – zavedení systému do praxe a vytvoření opatření v rámci lokální koncepce na minimalizaci překážek, která vedou k absenci dětí v systému předškolního vzdělávání
Za činnost zodpovídá/ zajišťuje	Koordinátor lokálních systémových změn
Na činnosti spolupracuje	Mateřské a základní školy ve městě Tábor, Cheiron T, o.p.s., Odbor sociálních věcí města Tábora, Pedagogicko-psychologická poradna, pediatrii, Azylové domy, Fond ohrožených dětí a další NNO.
Počty osob, kterých se opatření týká	Týká se všech dětí předškolního věku.
Předpokládaný rozpočet na činnost	Mzdové náklady na koordinátora lokálních systémových změn.
Předpokládaná rizika/ Problémová místa	Rizikem může být nepochopení důvodu tohoto šetření.
Způsoby hodnocení kvality/ efektivity	Vyhodnocení bude probíhat v rámci pracovní skupiny a kulatých stolů s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy, NNO a na setkání ředitelů a vedoucích pedagogů mateřských škol v rámci SO ORP Tábor.

Spolupráce s rodiči a dětmi

V rámci zmapování potřeb ohrožených dětí a navázané spolupráce odborníků je možné vytvářet podpůrná opatření, tzv. adaptační nástroje usnadňující situaci s nástupem do předškolního vzdělávání jak dětem, tak jejich rodičům. Využít mohou jak mateřskou školu, tak alternativu předškolního klubu při Cheiron T, o.p.s. V rámci těchto a dalších zařízení (PPP, PorCeTa, o.p.s., aj.) funguje také systém podpory pro děti s odkladem školní docházky. O možnostech předškolního vzdělávání jsou rodiče informováni jednotně jak prostřednictvím spolupracujících subjektů působících v dané oblasti, tak prostřednictvím letáku. Ředitelé MŠ a pedagogové z mateřských škol mají podpůrné nástroje ve své profesi (vzdělávání, supervize). Díky všem zmíněným opatřením jsou děti předškolního věku ze sociálně znevýhodněného prostředí systematicky připravovány na úspěšný vstup do 1. třídy základní školy.

Potřeby

- analýza potřeb dětí ohrožených školním neúspěchem
- podpora ředitelů MŠ a pedagogů předškolního vzdělávání
- adaptační dny v mateřských školách jako nástroj pro zmírnění obav z neznámého prostředí
- vybudování a provozování funkčního systému podpory pro děti s odkladem školní docházky
- systémová motivace a podpora rodin v oblasti předškolního vzdělávání, a to především u dětí, které by mohly být ohroženy školním neúspěchem

Současný stav

Město Tábor má v současnosti i díky demografickému poklesu relativně dostatek volných míst v mateřských školách, přesto však stále velké procento dětí především ze sociálně znevýhodněného prostředí tento potenciál nevyužívá, což následně vede k neúspěchu při nástupu do základní školy. Dítě, kterému chybí předškolní příprava, v první třídě nestíhá, zaostává za ostatními spolužáky, což ho vyčleňuje z třídního kolektivu. Takové dítě ztrácí motivaci ke vzdělání, což později vede k nechuti navštěvovat školu, pokračuje záškoláctvím a často končí nedokončenou povinnou školní docházkou. Důvody, které mohou vést k absenci dětí v předškolním zařízení, jsou různé. Může to být strach rodičů z neznalosti prostředí mateřských škol, dále finanční situace rodiny či její nezáměr o tuto tematiku. Významné procento dětí, kterým hrozí v první třídě selhání, jsou děti s odkladem školní docházky. V rámci prevence je naším cílem podporovat rodiny k tomu, aby pro ně předškolní vzdělávání bylo prioritou a důležitou součástí osobnostního vývoje jejich dětí. Zároveň je naší prioritou podpora pedagogů v mateřských školách v rámci jejich vzdělávání a supervize a v souvislosti se zapojením dalších odborníků (speciálních pedagogů, logopedů atd.) pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Cílový stav

- Město Tábor aktivně analyzuje potřeby ohrožených dětí a pomáhá vytvářet předpoklady pro fungující síť odborných služeb.
- Ředitelé MŠ a pedagogové z mateřských škol mají podpůrné nástroje ve své profesi (vzdělávání, supervize).
- Existuje systém adaptačních nástrojů, které pomáhají všem rodičům v Táboře překonávat počáteční obtíže spojené s nástupem do školky.
- Existuje funkční systém podpory pro děti s odkladem školní docházky.
- Děti předškolního věku ze sociálně znevýhodněného prostředí jsou systematicky připravovány na úspěšný vstup do 1. třídy základní školy (MŠ, předškolní klub).

Akce pro zavedení

- Analýza dat, týkající důvodů, které vedou k tomu, že mnohé děti ze sociálně znevýhodněného prostředí MŠ nenavštěvují.
- Hledání řešení, která povedou k navýšení počtu dětí v předškolním věku do MŠ.
- Financování doplňkových služeb (supervize, vzdělávání pedagogů, asistenti atd.).
- Zavedení adaptačních dnů v MŠ.
- Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Orgánem sociálně-právní ochrany dětí a dalšími institucemi na podporu dětí s odkladem školní docházky.
- Pravidelné setkávání odborníků nad tématem zvyšování počtu dětí v MŠ, které do předškolního zařízení nedocházejí, ale jsou ohroženy školním neúspěchem.

Priorita, termíny, harmonogram

Naší prioritou je motivovat rodiny dětí, které jsou ohroženy školním neúspěchem, k systematickému předškolnímu vzdělávání a předejít tak problémům při nástupu do základní školy.

Motivace rodičů a dětí k systematickému předškolnímu vzdělávání, podpora ředitelů a pedagogů v MŠ a vytvoření systému návazných služeb pro děti ohrožené školním neúspěchem

Cíle činnosti

Cílem této činnosti je zvýšení a zefektivnění informovanosti, motivace rodičů ohledně důležitosti a možnostech předškolního vzdělávání týkajících se jejich dětí a podpora vedení MŠ a pedagogů. Dále nám jde o podporu dětí, které dostaly odklad a doposud žádné předškolní vzdělávání neabsolvovaly (příp. jen po zanedbatelnou dobu). Tyto děti by měly mít zajištěné předškolní vzdělávání, aby se situace další rok již neopakovala.

Kroky k naplnění cíle

- analýza dat v rámci mezioborového setkání odborníků na kulatých stolech pracovní skupiny
- registrování termínů (doprovod k zápisu do mateřských škol)
- možnosti odpuštění školného ve spolupráci s Odborem sociálních věcí
- informace o alternativních možnostech v rámci MŠ (docházka dítěte pouze v dopoledních hodinách, popřípadě hrazení stravného den předem a podobně)
- nabídka alternativy předškolního klubu Cheiron T
- distribuce informativního letáku o možnostech předškolního vzdělávání
- zjišťování potřeb dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- analýza potřeb pedagogů v MŠ
- sdílení dobré praxe v rámci setkávání pedagogů
- možnosti asistentů v MŠ
- spolupráce s psychologem či speciálním pedagogem v MŠ
- vzdělávání pedagogů
- možnosti týmové i individuální supervize
- užší spolupráce mateřských škol s OSPOD a PPP
- podání žádosti vzdělávacího projektu pro MŠ
- oslovit MŠ k realizaci adaptačních dnů
- společné aktivity dětí, rodičů a pedagogů mateřských škol
- spolupráce s OSPOD na základě monitoringu dětí s odkladem školní docházky, doporučení předškolního vzdělávání, spolupráce s návaznými službami

Kroky k naplnění cíle	• nabídka návazných služeb pro rodiče a děti (Pedagogicko-psychologická poradna, PorCeTa, o.p.s, logopedové, pedopsychologové a pedopsycheiatri, Fond ohrožených dětí, Cheiron T, o.p.s.) • reflexe v rámci kulatých stolů a sběru dat • podpora práce s rodinou v rámci terénních služeb, služeb sociálně aktivizačních pro rodiny s dětmi, poradenství, činnosti OSPOD • v rámci komunitní práce zvyšovat povědomí o důležitosti předškolního vzdělávání (Cheiron T, o.p.s.)
Intervence k zajištění činnosti	Využití platformy kulatých stolů v rámci setkávání odborníků z řad Odboru školství, mládeže a tělovýchovy, Odboru sociálních věcí, Pedagogicko-psychologické poradny, neziskových organizací a pediatriů. Nastavení pravidel pro zajištění předškolního vzdělávání pro děti s odkladem školní docházky. Zapojit odborníky do dané problematiky.
Zahájení činnosti	Leden 2015
Harmonogram	Květen 2015 – vytvoření a distribuce informativního letáku do rodin Květen 2015 – motivace rodin k zápisu do mateřských škol Červen 2015 – analýza potřeb pedagogů v mateřských školách Září až prosinec 2015 – analýza sběru dat a návrhy opatření
Za činnost zodpovídá	Koordinátor lokálních systémových změn
Na činnosti spolupracuje	Odbor školství, mládež a tělovýchovy, OSPOD, PPP, MŠ, NNO, pediatri a další

Počty osob, kterých se opatření týká	Týká se všech dětí, které nenavštěvují předškolní zařízení a pedagogů ve správním obvodu ORP Tábor.
Předpokládaný rozpočet na činnost	Náklady na tisk informativního letáku. Příprava vzdělávacího projektu pro pedagogy MŠ. Náklady na supervize a vzdělávání pedagogů. Mzdové náklady na koordinátora.
Předpokládaná rizika	Rizikem může být vytíženost jednotlivých subjektů, malé kapacity i nezájem ze strany rodičů dětí. Problémem je také financování MŠ, jelikož děti, které již v minulosti MŠ navštěvovaly, nemají znovu nárok na bezplatnou službu.
Způsoby hodnocení efektivity	Hodnoceno v rámci kulatých stolů s městem Tábor a dalšími zástupci z řad mateřských škol a NNO.

Dodatečné vzdělávací příležitosti

Z důvodu co nejširšího zapojení dětí předškolního věku do vzdělávání je potřeba vyhledávat dodatečné příležitosti, které budou doplňovat a v některých případech nahrazovat předškolní průpravu a vzdělávání potřebné pro úspěšný start školní docházky. Jedná se zde především o děti, kterým tato průprava chybí, a to z důvodu nedostatečné motivace rodičů, finančních problémů či nedostatečné kapacity mateřských škol. Tato karta shrnuje informace o dodatečných možnostech předškolního vzdělávání ve městě Tábor.

Potřeby

- Monitorování počtu a kapacity zařízení nabízejících dodatečné možnosti předškolního vzdělávání.
- Předávání informací ohledně dodatečných možností předškolního vzdělávání rodičům, pracovníkům PPP, pracovníkům OSPOD apod., kteří s nimi mohou nadále pracovat ve snaze umístit dítě do zařízení, které předškolní vzdělávání poskytne.

Současný stav

V Táboře kromě mateřských škol existuje předškolní klub Cheiron T, který je otevřený od pondělí do čtvrtka v dopoledních hodinách v bývalé základní škole na Sídlišti nad Lužnicí a nabízí předškolní přípravu pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, které z nějakého důvodu nenavštěvují mateřskou školu. Předškolní klub představuje prioritně přestupní stanici mezi rodinou a mateřskou školou a jeho sekundárním cílem je připravit tyto děti na vstup do základní školy. Dalšími možnostmi, kam mohou děti předškolního věku docházet, je klubovna Odboru sociálních věcí, popřípadě Rodinné centrum, kam může rodina docházet bezplatně po předložení potvrzení o příjmu sociálních dávek.

Cheiron T, o.p.s.

Obecně prospěšná společnost Cheiron T otevřela v září 2013 v Táboře předškolní klub pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. Klub se nachází v bývalé základní škole na Sídlišti nad Lužnicí a je otevřený od pondělí do čtvrtka od 9:00 do 12:00 hodin. Děti ze sociálně znevýhodněných rodin zde získávají přípravu na úspěšný vstup do základní školy. Vzhledem k umístění Předškolního klubu v blízkosti Azylového domu pro matky s dětmi byla s azylovým domem navázána úzká spolupráce ohledně zapojení dětí předškolního věku a jejich rodičů do společných aktivit klubu. V rámci komunitní práce v sociálně vyloučené lokalitě „Fišlovka“ pracuje Cheiron T, o.p.s. mimo jiné i s dětmi předškolního věku a jejich rodinami.

Klubovna Odboru sociálních věcí města Tábora

Odbor sociálních věcí města Tábora provozuje v ulici Lužnická nedaleko sociálně vyloučené lokality klubovnu pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin. Klubovna je otevřena v pondělí a ve středu od 15 do 17 hodin a navštěvují ji také děti předškolního věku.

Současný stav

Rodinné centrum Radost

Centrum Radost nabízí po předložení potvrzení o příjmu sociálních dávek (dávky hmotné nouze, přídatků na dítě a podpora v nezaměstnanosti) vstup do herny centra zdarma, včetně zapojení se do hudebních, divadelních a výtvarných aktivit Rodinného centra Radost.

Mainstreamové činnosti, které zatím děti ohrožené školním neúspěchem nevyužívají

Junák – svaz skautů a skautek ČR, Pionýr, Základní umělecká škola, Dům dětí a mládeže, mladí hasiči, vodáci, turistické a jiné sportovní oddíly.

Cílový stav

Ve městě Tábor existují alternativní zařízení nabízející předškolní vzdělávání dětem, které z nějakého důvodu (kapacita, finance, jiné) nenavštěvují MŠ. Možnosti dodatečného předškolního vzdělávání jsou dobře známy relevantním aktérům (pedagogové/ředitelé MŠ a ZŠ, pracovníci PPP, OSPOD), kteří s nimi dále pracují tak, aby se dětem potřebného vzdělání dostalo.

Akce pro zavedení

- Vytvoření přehledu alternativních možností předškolního vzdělávání.
- Zahájení spolupráce s rodiči a zařízeními poskytujícími dodatečné možnosti vzdělávání směřující k docházce dětí do těchto zařízení.

Priorita, termíny, harmonogram

Naší prioritou je předejít školnímu neúspěchu dětí, které z nějakého důvodu nenavštěvují mateřskou školu a v tomto směru jim nabídnout další možnosti vzdělávání. V rámci této priority je důležitá spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou, s Organem sociálně-právní ochrany dětí a návaznost na uvolněná místa v mateřských školách, kam by děti mohly postupně přejít.

Monitoring zařízení poskytujících dodatečné vzdělávací možnosti a předání těchto informací rodinám, které by těchto příležitostí mohly využít

Cíle činnosti

Cílem je mít přehled o počtu, druhu a kapacitě zařízení poskytujících dodatečné vzdělávací příležitosti a zajistit alespoň minimální předškolní přípravu pro děti ohrožené školním neúspěchem, kterým se nepodařilo dostat do mateřské školy.

Kroky k naplnění cíle

- Mezioborová komunikace v rámci Odboru sociálních věcí a Odboru školství, mládeže a tělovýchovy města Tábora.
- Komunikace s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy ohledně volných míst v mateřských školách.
- Komunikace ohledně finanční podpory dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí v rámci dodatečného vzdělávání.
- Domluva ohledně předávání informací o dodatečných vzdělávacích příležitostech s Organem sociálně právní ochrany dětí a Pedagogicko-psychologickou poradnou (informativní leták).
- Pravidelné zjišťování dodatečného vzdělávání při základních školách (přípravné třídy či projektové dny).
- Pravidelné zjišťování dodatečného vzdělávání při NNO.
- Vytvoření letáčku možností dodatečných vzdělávacích příležitostí, který bude zahrnovat bezplatné služby pro rodiny ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Intervence k zajištění činnosti

Využití platformy kulatých stolů v rámci předávání informací a dat o dětech, které propadávají sítem předškolního vzdělávání, a zahrnutí této problematiky do Komunitního plánu města Tábora na rok 2016.

Zahájení činnosti

Leden 2015

Harmonogram	Leden–červen 2015 Zjišťování zařízení poskytujících dodatečné vzdělávací možnosti, které jsou dostupné rodinám ze sociálně znevýhodněného prostředí. Květen–červen 2015 Domluva ohledně předávání informací o dodatečných vzdělávacích příležitostech s OSPOD, PPP, NNO, Odborem školství mládeže a tělovýchovy a Odborem sociálních věcí města Tábora v rámci kulatých stolů. Září– prosinec 2015 Komunikace ohledně možností bezplatných návštěv z řad dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí do zařízení, která poskytují placené služby.
Za činnost zodpovídá	Koordinátor lokálních systémových změn
Na činnosti spolupracuje	Zařízení poskytující alternativní formy předškolního vzdělávání (viz Současný stav), pracovníci OSPOD, PPP, učitelé v MŠ, ZŠ, rodiče.
Počty osob, kterých se opatření týká	Děti, které propadávají systémem předškolního vzdělávání, a žádného se jim před nástupem na ZŠ nedostává.
Předpokládaný rozpočet na činnost	Dle jednotlivých zařízení.
Předpokládaná rizika	Nezájem ze strany rodiny dítěte. Nedostatek zařízení nabízejících dodatečné možnosti předškolního vzdělávání, nedostatečná informovanost o jejich existenci a kapacitě, nedostatečná kvalita přípravy dětí v zařízeních nabízejících alternativní předškolní vzdělávání (např. segregovaná zařízení – přípravné třídy).
Způsoby hodnocení efektivity	Vyhodnocení bude probíhat v rámci pracovních skupin a kulatých stolů s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy a Odborem sociálních věcí. Monitorování počtu dětí, které dodatečných vzdělávacích možností využívají.

Fundraising a projektové poradenství

V příštím programovacím období (2014–2020) budou příležitosti pro získání financí na dodatečné vzdělávací podpory jak na úrovni měst, tak vzdělávacího systému jako celku. Operační program věda, výzkum, vzdělávání (OP VVV) má jako jednu ze svých tří prioritních os rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání. V rámci této prioritní osy je plánováno podporovat například tvorbu místních plánů pro rozvoj vzdělávání, investovat do vzdělávání pedagogických pracovníků, zejména v oblasti přístupu k dětem a žákům se SVP, plánována je i podpora různých vyrovnávacích a podpůrných opatření (např. asistentů pedagoga), zřízení školních poraden či pozic, které dosud školám chybějí (sociální pedagog, školní psycholog), realizace programů prevence školní neúspěšnosti a prevence předčasného opouštění vzdělávacího procesu.

Program klade důraz i na rozvoj a zvyšování kvality předškolního vzdělávání, a to jak plánovanou podporou stávajících předškolních zařízení (mateřských školek), tak podporou nízkoprahových předškolních center, na spolupráci škol a rodičů, spolupráci vzdělávacích zařízení a subjektů poskytujících sociální služby. Pokud budou města a obce na tyto příležitosti dostatečně připraveny, zejména s ohledem na kapacity svých pracovníků, kteří se budou věnovat činnosti v oblasti získávání a administrace prostředků z evropských fondů a podporu škol v této oblasti, mohou získat pro své malé obyvatele zajímavé vzdělávací příležitosti. Námi navrhovaná opatření řeší právě kapacity a předběžnou přípravu na tyto nové finanční příležitosti. V současné době jsou právě v řadě měst tyto kapacity nedostatečné, školy jako takové od svých zřizovatelů podporu v tomto směru nedostávají a v případech, že se rozhodnou získat a využít finanční podporu z evropských fondů, potýkají se často také právě s nedostatečnou personální kapacitou, s náročnou administrativou projektů, která je často vzhledem k nulové předchozí zkušenosti značně demotivujícím prvkem pro realizaci a podávání dalších projektů.

Potřeby

- posílení kapacit zřizovatele při fundraisingu mateřských škol
- vznik projektového plánu
- podpora projektových týmů v mateřských školách

Současný stav

Město Tábor v rámci svého Odboru investic a strukturálních fondů zaměstnává dvě projektové manažerky. V rámci vzdělávání se zaměřují především na investiční dotace do mateřských a základních škol. Potřeba měkkých projektů narůstá, a to především v oblasti vzdělávání a supervize, asistentů a v rámci spolupráce s dalšími odborníky. Na tyto doplňkové služby školy často finančně nedosáhnou.

Cílový stav

- Ve městě Tábor existují na relevantních odborech dostatečné personální a odborné kapacity zaměřené na fundraising „měkkých projektů“ pro oblast vzdělávání a pro koordinaci a podporu při vyhledávání, přípravě a realizaci projektových výzev.
- Základní školy prohlubují své znalosti a zkušenosti při získávání financí z velkých operačních programů, vědí, jak tyto projekty řídit a administrovat a mají k tomu určené projektové týmy.

Akce pro zavedení

Zpracování analýzy zaměřené na zmapování zkušeností škol s přípravou a realizací projektů a jejich potřeb v této oblasti.

Priorita, termíny, harmonogram

- existence koordinátora „měkkých projektů“
- existence rámce, plánu, zásobníku projektů
- vytvoření fundraisingového kalendáře pro školy a další instituce
- vzdělávání pro vedení škol i jednotlivé pedagogy v oblasti fundraisingu, představení projektových výzev a možností

Projektové poradenství pro mateřské školy a další instituce v Táboře, existence koordinátora měkkých projektů

Cíle činnosti

Hlavním cílem je posílení role zřizovatele při fundraisingu škol a dalších institucí. Dílčím cílem může být vytvoření školních projektových týmů a prohloubení znalostí a zkušeností pracovníků škol při získávání finančních zdrojů z velkých operačních programů.

Kroky k naplnění cíle

- zajištění dostatečných odborných a personálních kapacit u zřizovatele, jež se budou věnovat fundraisingu měkkých projektů
- vytvoření fundraisingového kalendáře pro školy a další instituce
- zajištění vzdělávání v oblasti fundraisingu pro vedení základních a mateřských škol, případně dalších institucí
- posílení a vznik projektových týmů na školách

Intervence k zajištění činnosti

Přesvědčit vedení města o přínosu, který bude koordinátor měkkých projektů pro město mít.

Zahájení činnosti

Leden 2015

Harmonogram

Duben 2015 – oslovení vedení Města Tábora s návrhem fundraisingového kalendáře

Květen 2015 – zpracovávání fundraisingové analýzy a motivace mateřských a základních škol do zapojení se v rámci projektů

Červen 2015 – vytvoření fundraisingového kalendáře, informování MŠ a ZŠ

Září až prosinec 2015 – iniciování projektových týmů na školách

Za činnost zodpovídá

Koordinátor lokálních systémových změn

Na činnosti spolupracuje	Město Tábor - Odbor investic a strukturálních fondů, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy a mateřské školy správního obvodu ORP Tábor.
Počty osob, kterých se opatření týká	Primárně všechny děti a rodiče, ředitelé a pedagogové mateřských škol.
Předpokládaný rozpočet	Mzdové náklady
Předpokládaná rizika	Rizikem může být nedostatečná kapacita u projektových manažerů v rámci Odboru investic a strukturálních fondů či vytíženost pedagogických pracovníků v MŠ.
Způsoby hodnocení efektivity	Hodnocení se projeví v navýšení počtu podaných a realizovaných projektových žádostí a v rozšířené nabídce v oblasti vzdělávání ve správním obvodu ORP Tábor.

Kontakty

MŠ Bechyně Jahůdka

Na Libuši 859, 391 65

tel.: 381 213 171, 381 213 495, 721 983 222

www.msjahudka.cz; reditelka@msjahudka.cz

MŠ Borotín

Borotín 146, 391 65

tel.: 381 285 812, 734 504 807

www.zsborotin.cz; ms.borotin@seznam.cz

MŠ Dražice

Dražice 57, 391 31

tel.: 723 046 660

www.zsdrazice.cz; skolkadrazice@seznam.cz

MŠ Chotoviny

Osvobození 47, 391 37 Chotoviny

tel.: 381 284 255

www.zschotoviny.cz; sborovna@zschotoviny.cz, strejцова@zschotoviny.cz

MŠ Choustník

Choustník 16, 391 18

tel.: 381 592 121

www.mschoustnik.cz; ms@mschoustnik.cz

MŠ Chýnov

Ludvíka Zatěrandy 282, 391 55

tel.: 381 297 790

malkova.hela@seznam.cz

MŠ Jistebnice

Kostelní 93, 391 33

tel.: 381 273 355, 720 532 968

www.zsjistebnice.cz; jistebnice.skolka@seznam.cz

MŠ Košice

Košice 65, 391 17

tel.: 381 270 491

skola@zskosice.cz

MŠ Malšice

Malšice 232, 391 75

tel.: 381 277 429, 773 444 562

www.zsmalsice.cz; msmalsice@seznam.cz

MŠ Mladá Vožice

Morávково nám. 25, 391 43

tel.: 381 215 218, 774 541 567

www.zsvozice.cz; skolka@zsvozice.cz, skolka.kancelar@zsvozice.cz

MŠ Nadějkov

Pivovarská 141, 398 52

tel.: 381 272 135, 731 486 246

www.skola.nadejkov.cz; zsnadej.sekretariat@volny.cz

MŠ Nová Ves u Chýnova

Nová Ves u Chýnova 78 391 55 Chýnov

tel.: 380 420 807

ms.nova.ves@centrum.cz

MŠ Opařany

Opařany č.p. 238, 391 61

tel.: 381 287 615, 739 314 526

www.zs.oparany.cz; skolka@zs.oparany.cz

MŠ Planá nad Lužnicí Pohádka

ČSLA 515, 391 11 Planá nad Lužnicí

tel.: 731 194 867, 724 168 886

www.msplananl.wbs.cz; msplananluz@seznam.cz

MŠ Radimovice u Želče

Radimovice u Želče 5, 390 02

tel.: 381 278 699

www.radimoviceuzelce.cz; ms.radimovice@tiscali.cz

MŠ Ratibořské Hory

Ratibořské Hory 34, 391 42

tel.: 381 283 074

www.zsratihory.cz; info@zsratihory.cz

MŠ Sezimovo Ústí 9. května (ZŠ a MŠ 9. května 489)

9. května 489, 391 02 Sezimovo Ústí

tel.: 739 503 376

www.1zs.sezimovousti.cz/cz/ms, zlutaskolkasu@seznam.cz

MŠ Sezimovo Ústí Lipová

Lipová 649/13, 391 02 Sezimovo Ústí

tel.: 381 275 100, 739 052 212

www.mslipovasu.cz; mssu645@volny.cz

MŠ Sezimovo Ústí Zahrádka

Kaplického 1037, 391 01 Sezimovo Ústí

tel.: 381 263 170/171

www.materskeskoly.cz/zahradka; mssukaplickeho@kabelta.cz51

MŠ Slapy

Slapy 34, 391 76

tel.: 380 421 370, 773 450 025

www.montessorislapy.cz; romanahakova@seznam.cz, zsslapy@seznam.cz

MŠ Stádlec

Stádlec 128, 391 62

tel.: 380 123 414

<http://zsmsstadlec.webnode.cz/>, zsstadlec@seznam.cz

MŠ Sudoměřice u Bechyně

Sudoměřice u Bechyně 64, 391 72

tel.: 381 211 128

www.skola.sudomerice.cz; zssudo@volny.cz

MŠ Tábor Kollárova

Kollárova 2497, 390 02

tel.: 381 253 938, 739 046 060

<http://ms-kollarova.mypage.cz/>, ms.kollarova@volny.cz

MŠ Tábor Vančurova (MŠ Kollárova)

Vančurova 2205, 390 01

tel.: 381 252 911

<http://ms-kollarova.mypage.cz/>, ms.kollarova@volny.cz

MŠ Tábor Angela Kančeva (MŠ Kollárova)

Angela Kančeva 2628, 390 02

tel.: 381 253 209, 381 259 091

<http://ms-kollarova.mypage.cz/>, ms.kollarova@volny.cz

MŠ Tábor Sokolovská

Sokolovská 2417, 390 03

tel.: 381 232 676

mssokolovska@quick.cz

MŠ Tábor Kapitána Nálepky (MŠ Tábor Sokolovská)

Kapitána Nálepky 2393, 390 03

tel.: 381 232 617

mssokolovska@quick.cz

MŠ Tábor Dlouhá (ZŠ a MŠ Mikuláše z Husi 45)

Dlouhá 340, 390 01

tel.: 381 251 174

www.zsmikulasezhusi.cz, kancelar@zsmikulasezhusi.cz

MŠ Tábor Čelkovice (ZŠ a MŠ Mikuláše z Husi 45)

Nábřeží 206, Čelkovice

tel.: 381 254 490

www.zsmikulasezhusi.cz, kancelar@zsmikulasezhusi.cz

MŠ Tábor Komenského (ZŠ a MŠ Husova 1570)

Komenského 2254, 390 02

tel.: 381 200 408, 605 245 497

www.zs-husova.tabor.cz; zshusovata@seznam.cz

MŠ Tábor Světlogorská (ZŠ a MŠ Helsinská 2732)

Světlogorská 2770

tel.: 381 262 270, 739 570 163

www.svetlogorska.ic.cz; mssvetlogorska@seznam.cz, 7helta@volny.cz

MŠ Tábor Čekanice (ZŠ a MŠ Průběžná 116 Tábor Čekanice)

Zahradní 156, 390 02 Tábor - Čekanice

tel.: 381 281 633

www.zscekalice.cz; mscekalice@seznam.cz

MŠ Tábor Blanická (ZŠ a MŠ Průběžná 116 Tábor Čekanice)

Blanická 2705, 390 02

tel.: 381 281 229

www.zscekance.cz, ms.blanicka@volny.cz

MŠ Tábor Měšice (ZŠ a MŠ Míkova 64)

Chýnovská 416, 391 56 Tábor – Měšice

tel.: 381 254 710

www.zsmesice.cz; zs.mesice@volny.cz

MŠ Tábor církevní Rybicka

Příběnická 1425, 390 01 Smetanova ul.- Masarykův dům

tel.: 381 252 944 tel.: 381 257 088

www.cmsrybicka.cz; cmstab@seznam.cz

MŠ Tábor Kaňka o.p.s.

Helsinská 2731, 390 05

tel.: 381 212 872

www.kanka.info; blovaska@kanka.info info@kanka.info

MŠ Tábor ČSA

ČSA 2611, 390 03

tel.: 381 232 610, 603 267 136

www.msazstabor.cz

MŠ Želeč

Želeč 66, 391 74

tel.: 381 591 129/6

www.skola.obeczelec.cz; zs.zelec@seznam.cz

Člověk v tísni, o. p. s.
www.clovekvtisni.cz

Cheiron T, o. p. s.
www.cheiront.cz

**Diakonie Českobratrské církve evangelické,
středisko Vsetín**
www.diakonievsetin.cz

**OBLASTNÍ CHARITA
JHLAVA**

**Diecézní charita Brno –
Oblastní charita Jihlava**
www.jihlava.charita.cz

Společnost Tady a teď, o. p. s.
www.tadyated.org

IQ Roma servis, o. p. s.
www.iqrs.cz

Amalthea, o. s.
www.amalthea.pardubice.cz

Občanské sdružení Salinge
www.salinge.cz

Sdružení sociálních asistentů Ostrava, o. s.
www.socialniasistence.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt CZ.1.07/1.2.00/43.0007 „Pojďte do školky!“ je spolufinancován
Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.